

Arrels soterrades

Irene Martínez Ostos

Arrels soterrades

Irene Martínez Ostos

**XXII Premis Universitat de València
d'Esriptura de Creació, 2025**
Narrativa en valencià

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, tret d'excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals d'algun fragment d'aquesta obra.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, transmesa o publicada de cap manera ni per cap mitjà sense autorització expressa dels propietaris del copyright.

En la XXII edició dels Premis Universitat de València d'Esriptura de Creació, any 2025, en la modalitat de narrativa en valencià, un jurat format per Iván Carbonell Iglesias, Irene Klein Fariza, Magda Simó i Beltran i Cristina García Pascual com a secretària, declararà guanyadora l'obra *Arrels soterrades*, d'Irene Martínez Ostos. Aquests premis estan organitzats per la Delegació d'Estudiants a través del Servei d'Informació i Dinamització (Sedi), amb la col·laboració de la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació i les aules de Narratives, Poesia, Arts Escèniques i Cinema del Vicerectorat de Cultura i Societat.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA | Delegació d'Estudiants | Servei d'Informació i Dinamització (Sedi)

1a edició: desembre de 2025

© **del text:** Irene Martínez Ostos

© **d'aquesta edició:** Universitat de València

Motiu de coberta: Josep Olaso García - Edicions 96

Disseny i maquetació: Josep Olaso García - Edicions 96

Revisió lingüística: Neus Pedrós - Edicions 96

Apartat de correus 23, 46670 la Pobla Llarga
Telèfon d'atenció: 96 246 11 04

ISBN: 979-13-87628-24-6

DL: V-4980-2025

*Al meu iaio Olegario,
perquè tant de bo no ens haguérem
soltat mai de la mà.*

*Les cicatrius en la nostra pell dibuixen les arrels
que mai no podrem oblidar.*

Arrels soterrades

Quants anys fa des de l'última vegada que hi vaig baixar? Suppose que la línia rosenca que em parteix l'esquena en dos se'n deu recordar millor que jo... Ella no ho ha pogut oblidar, els punts a l'hospital, la por de quedar-se paralitzada, les mirades de llàstima i les flors de gent que ignorava que hi era al·lèrgica, els mesos de rehabilitació, la primera vegada que vaig fer l'amor i el dolor del frec de la cicatriu amb el llençol, l'olor de pomades que deien que la curarien, però mai no arribava el dia que no fera mal... No, segur que ella no ha oblidat res d'això...

La pereta que il·lumina les escales encara té energia, tot i que ara la llum és molt més tènue de com la recordava, com si la soledat l'haguera anat afeblint a poc a poc i només li quedaren les últimes forces abans de descansar per a sempre abraçada per l'obscuritat. La meua ombra es reflecteix en els escalons, sembla enorme; en canvi, jo, com més m'hi fixe, més xicoteta i indefensa em sent, com si la silueta s'engolira allò en què m'he convertit i tornara a ser aquella xiqueta que cada dia trencaven, com uns dits càlids destrueixen un floc de neu. Inconscientment, m'aferre a la motxilla on tinc pensat guardar tot el que trobe que pague la pena conservar i comence a baixar un escaló darrere un altre...

Les escales fan soroll com si anaren a trencar-se i a deixar-me caure, suppose que després de tants anys sense ningú que netejara la casa, els bitxets s'han degut alimentar i han acabat per fer-la malbé. M'afanye a arribar a la porta per on s'entra a les golfes, veig el dibuix que hi ha al costat del pany, el cor tort que férem Aina i jo, el cor que simbolitza la pau que ens inundava quan hi entràvem després d'una jornada de pluja de pedra... Hi plovia

molt, quasi tots els dies, i Aina era el meu raig de sol, aquell a què m'aferrava quan la boira m'empentava per pous que semblaven no tindre fi...

Gire amb tanta delicadesa com puc el pany, que immediatament emet un grunyit semblant al d'un animal ferit, la negror de les golfes acull la meua ombra, per un moment tinc la sensació que l'obscuritat és més potent que el llum que he deixat enrere il·luminant el corredor i que ara sembla apagar-se lentament, mentre jo camine a les palpentes tractant de trobar l'altre interruptor. Tarde uns quants segons, però per fi el prem. Les tres peretes que s'encenen provoquen en mi una barreja de sentiments que m'atordeix. Les petjades. Les petjades són la primera cosa on aterren els meus ulls, les petjades que vam plasmar a les parets. Immediatament em transporten a la infantesa, la primavera de l'any 2001, en què jo tenia cinc anys i vaig convèncer la mare i el iaio de decorar la casa amb dibuixos que ens representaren... Acaricie la petjada taronja... On deus ser?

Sabia que tornar a casa em faria mal, que obriria ferides que ja semblaven haver cicatritzat, però estant ací veig clar que encara no ho han fet, i potser mai no sanaran del tot... En un racó albire un braç menut mig ocult per un armari de fusta que l'empresona. Ací està, al mateix lloc de l'última vegada... Li vaig fer prometre que sempre estaria amb mi, i al final vaig ser jo qui va trencar la promesa... Recorde quan la vaig llançar amb ràbia, farta de sentir-me segura només amb ella, recorde quan Àlex va tirar l'armari que l'ha ofegada durant més de vint anys... Més de vint anys sense tu, Nina Grisa...

M'afanye a traure-la de la seua presó i l'abrace tan fort com puc, tractant que els nostres cors bateguen a l'uníson, perquè sí, jo sabia que ella m'estimava igual que jo a ella, el iaio m'ho havia dit... Perdona... Volia que la gent em vera com a una per-

sona madura, que no necessitava ningú per a sentir-se segura, i menys un tros de drap pintat i brut... Vaig tardar anys a adonar-me de com d'absurd era allò, les persones madures no necessiten amor? Per què ens empenyem a estar a soles? Per què confonem els adjectius solitari i independent?

Observe la seua cara mentre l'acaricie suaument, que egoista vaig ser... Encara té els gargots de retolador gris que li vaig tatuar... Aquell dia va ploure pedra, i ni tan sols el seu somriure, un somriure *a priori* sense vida però que sempre em feia sentir que no estava sola, va calmar les llàgrimes que anunciaven una nit de granís al meu interior. Recorde que la vaig pintar de gris perquè les dos havíem d'estar juntes i donar-nos suport quan la vida apagara els seus colors vius per a donar pas al gris i al negre... El iaio me l'havia regalada perquè em fera companyia, i jo volia que ella sentira el mateix que jo, que entenguera el motiu de les llàgrimes, de les rabietes, dels complexos... Ella havia de ser una nina trista, igual que jo...

Una llàgrima fugissera cau al seu ull i forma un cercle obscur que es dilata fins a cobrir-li mitja cara. El gris del retolador, ara quasi negre, em taca el dit, ara és ella qui em transmet la negror que ha degut sentir des que la vaig llançar amb ràbia... Ho sent, hauria d'haver estat amb tu, com et vaig prometre, com li vaig prometre al iaio... L'adolescència transforma les persones, els crea inseguretats, pors, complexos..., que sovint deixen cicatrius que, com la meua en el llençol, reapareixen com menys ho esperem... Quantes cicatrius dec tindre jo...?

Recorde les nits en què Aina venia a dormir a casa, recorde com de major em sentia de poder portar-hi una amiga, tan major que evitava parlar amb la mami i el iaio... Tant de bo ara poguera parlar amb ells, sentir una vegada més el caliu de les

Irene Martínez Ostos

Alaquàs, 2003

Estudie Filologia Catalana en la Universitat de València.

Per a mi, l'escriptura sempre ha sigut una amiga que escoltava pacientment tot el que bullia dins de mi. Ja de ben xicoteta, passava les hores inventant-me històries mentre imaginava que jo n'era una de les protagonistes. Alguns relats es van perdre entre les teranyines d'algun calaix oblidat; altres encara m'acompanyen en silenci esperant el moment d'esdevindre lletres ordenades acollides per l'oloreta que emana de les pàgines d'un llibre imprés, amb la il·lusió que algun dia arriben a l'interior dels lectors, fent-los reflexionar i sentir sobre les realitats que aquesta societat s'esforça a invisibilitzar.